

Adviesnota

Behandeld door: Lammert Bosma	Datum: 14-04-2025	Vertrouwelijkheid: Openbaar	Verantw. Portefeuillehouder K. De Vries
		Besluit conform d.d.	Afdeling Ruimte Initiatief
		Besluit d.d.	Registratienummer 3394065

* Indien openbaar vertrouwelijke feiten opnemen in afzonderlijke bijlage.

Onderwerp

Regio Deal Mobiliteitshubs Buitengebied

Advies

1. In te stemmen met de gezamenlijke Regio Deal (Regio Zwolle) aanvraag 'Mobiliteitshubs in het buitengebied 2025 – 2028'.
2. De samenwerkingsovereenkomst 'Mobiliteitshubs in het buitengebied' te tekenen.

Samenvatting

Het college stemt in met de gezamenlijke Regio Deal aanvraag 'Mobiliteitshubs in het buitengebied 2025 – 2028'. Met de Regio Deal aanvraag voor een fijnmazig netwerk van elektrische deelfietsen wordt ingezet op een publieke mobiliteit in de regio als aanvulling op het openbare vervoer. Het project draagt daarmee bij aan een aantrekkelijke regio voor (duurzaam) wonen, werken en recreëren.

Aanleiding

De gemeente Steenwijkerland is in 2022 een initiatief gestart met elektrische deelfietsen. Inmiddels heeft het initiatief zich uitgebreid naar vijf gemeenten (in drie provincies) met 25 hubs en 120 e-bikes. Een zesde gemeente (Staphorst) wil aansluiten. In gemeente Meppel worden dit voorjaar twee hubs met vier deelfietsen geplaatst, in Nijeveen en in de buurt van het station. De provincie Drenthe is in samenwerking met het Recreatieschap Drenthe voornemens om de regio Zuidwest Drenthe aan te sluiten op dit netwerk. In het buitengebied ontstaat hiermee een groot aaneengesloten netwerk van deelmobiliteit.

Het initiatief had tot doel om toeristen in de voor toeristen aantrekkelijke regio te spreiden en te verleiden om de regio per fiets te verkennen. Uit gebruikscijfers blijkt echter dat steeds meer forenzen en inwoners gebruik maken van de deelfietsen. Redenen hiervoor zijn onder andere het ontbreken van openbaar vervoer of onvoldoende aansluiten van het OV bij de reisbehoefte.

De Regio Deal is een partnerschap tussen de Regio Zwolle en het Rijk met als doel het versterken van de samenwerking tussen overheden en lokale en regionale

organisaties. Voor de 5^e tranche van de Regio Deal kunnen in het voorjaar 2025 initiatieven worden ingediend. Vanwege grote belangstelling is de verwachting dat het aangevraagde budget (veel) hoger is dan het beschikbare budget.

Beoogd (maatschappelijk) effect/ doel

De elektrische deelfietsen zijn een aanvulling op het bestaande OV netwerk en dragen daarmee bij aan mobiliteit voor jong en oud. Voorzieningen zijn bereikbaar en verbonden. Bereikbaarheid draagt bij aan leefbaarheid en daarmee aan een aantrekkelijke regio voor wonen, werken en recreëren. De mobiliteitshubs zijn onderdeel van de transitie naar duurzame mobiliteit en een veilige en gezonde woonomgeving.

Argumenten

1.1 Gemeente Meppel wil de pilotperiode voor de deelfietsshubs verlengen.

Dit voorjaar worden twee deelfietsshubs gerealiseerd binnen de gemeente Meppel. Op iedere locatie worden vier elektrische fietsen geplaatst. Dit wordt gefinancierd via een eerdere Regio Deal aanvraag. Met de voorliggende Regio Deal aanvraag (5^e tranche) wordt het project voortgezet t/m 2028. Daarnaast wordt ook structurele financiering van het project onderzocht.

1.2 Door in te zetten op publieke mobiliteit zorgen we dat voorzieningen bereikbaar blijven.

Bereikbaarheid van dorpen en het buitengebied staat steeds verder onder druk. Toegang tot het OV neemt af, autobezit wordt duurder en ook alternatieven (e-bikes, scooters, taxi) worden voor veel mensen (te) duur. Bereikbaarheid is één van de belangrijke dragers voor leefbaarheid. Met dit project investeren we in publieke mobiliteitsoplossingen die voor jong en oud toegankelijk en betaalbaar zijn. We zorgen ervoor dat voorzieningen (o.a. onderwijs, werk, zorg, horeca, cultuur, winkels) bereikbaar blijven. We stimuleren inwoners om zich op een duurzame (en actieve) manier te verplaatsen binnen, en van en naar onze gemeente.

1.3 Met de uitbreiding van mobiliteitshubs wordt een fijnmazig netwerk gerealiseerd voor inwoners.

Met de aanvraag wordt het projectgebied groter en worden meer hubs en elektrische fietsen geplaatst in deelnemende gemeenten. In de gemeente Meppel worden twee extra hubs geplaatst. Deze nieuwe mobiliteitshubs worden geplaatst op strategische locaties zoals recreatieve hotspots, bedrijventerreinen en bij maatschappelijke voorzieningen. Deze locaties worden nog nader bepaald. Er wordt ingezet op het combineren van (bestaande en nieuwe) functies en voorzieningen. Deze uitbreiding zorgt voor een betere openbaar vervoersvoorziening voor onze inwoners en secundair voor bezoekers van onze regio, vooral op locaties waar het huidige OV niet optimaal is.

1.4 (Door)ontwikkeling van een organisatievorm en bestaande hubs is van belang voor de toekomstige (financiële) borging.

Vanuit het project wordt ingezet op de (door)ontwikkeling van een gezamenlijke entiteit of vorm voor de bestaande en toekomstige hubs. Het gaat dan om o.a. beheer, onderhoud en herallocatie en zaken als huisstijl, tariefbepalen en governance van de organisatie. De komende vier jaar wordt onderzocht welke inkomsten door gebruik van de deelfietsen op langere termijn worden verwacht. Daarnaast wordt verkend of de hubs gecombineerd kunnen worden met andere (deel)modaliteiten en aanvullende services (bijv. watertappunt, pakketkluis, apps/platformen) en het ombouwen/realiseren van off-grid locaties door middel van zonnepalen en accu's.

Kanttekeningen

1.1 Het initiatief is niet geheel nieuw.

Voor het realiseren van een netwerk van deelfiets hubs is reeds financiering vanuit de Regio Deal. De subsidieverstrekker kan dit als argument aandragen om geen subsidie te verstrekken voor de aanvraag. De focus is echter verlegd van tourist management naar publieke mobiliteit om voorzieningen via een actieve en duurzame openbaar vervoersvoorziening bereikbaar te houden voor inwoners.

1.2 Vanaf 2029 zijn er mogelijk gemeentelijke middelen vereist om het project structureel te borgen.

Bij een succesvolle pilot is het doel het initiatief structureel te borgen. Hier zijn financiële middelen mee gemoeid. Het gaat om middelen voor het monitoren, onderhouden en beheren van de hubs en de vloot elektrische fietsen. Met diverse partijen, waaronder provincies en Rijk, worden gesprekken gevoerd over structurele financiering naast de inkomsten uit gebruik. Ook vanuit deelnemende gemeente wordt mogelijk een jaarlijkse bijdrage verwacht. We verwachten in 2028 de pilot te evalueren en werken een vervolg uit in een concreet voorstel.

1.3 De aanvraag is mogelijk concurrerend met het Gebiedsarrangement Regio Deal.

De Regio ZW Drenthe werkt ook aan een aanvraag (gebiedsarrangement). Beide aanvragen waarin Meppel participeert willen aanspraak maken op dezelfde Regio Deal gelden. Vanwege grote belangstelling is de verwachting dat het aangevraagde budget (veel) hoger is dan het beschikbare budget.

2.1 Regio Deal moet nog aangevraagd worden

De Regio Deal moet nog worden aangevraagd. De omvang van de daadwerkelijke rijksbijdrage voor het totale project is daarmee nog onzeker. De haalbaarheid van het project is afhankelijk van de totale bijdragen van Rijk, provincie en deelnemende gemeenten.

Integrale afstemming

Strategisch adviseur economie, Wouter Grendelman

Financieel adviseur, Ruben Zwart

Financiën

Voor uitvoering van de regeling (2025-2028) wordt gemeentelijke inzet gevraagd. Dit betreft voor € 78.000 ambtelijke inzet over 4 jaar (€ 19.500/jaar) uitgaande van gemiddelde 6 uur per week. Deze inzet wordt gerealiseerd vanuit de bestaande formatie. Hiervoor worden geen extra middelen gevraagd.

Voor de plaatsing van een 2-tal deelfietshubs in 2026 en 2027 in gemeente Meppel bedragen kosten totaal € 10.000 (€ 5.000/jaar). Deze worden bekostigd uit het budget verkeersvoorzieningen.

De overige onderdelen worden gerealiseerd binnen de samenwerking tussen Rijk, provincie en deelnemende gemeenten. Gemeente Steenwijkerland is penvoerder en houdt regie op de uitvoering van de werkzaamheden. Hieronder valt ook het beheer en onderhoud van de hubs en fietsen. De financiering vanuit het Rijk en de Provincie zijn onderdeel van de Regiodeal.

Indien het aangevraagde budget niet volledig wordt toegekend, gaan partijen met elkaar in gesprek over de gestelde ambities in relatie tot de beschikbare middelen.

Effecten overige programma's

Het project sluit aan bij de mobiliteitstransitie waarbij duurzame vormen van vervoer verkozen worden boven minder duurzame vormen. Ook past mobiliteitshubs bij het verduurzamen van bedrijventerreinen. Daarmee dragen deelfietsen bij aan de duurzame ambities van de gemeente Meppel. Daarnaast draagt het project bij aan de leefbaarheid in het buitengebied.

Communicatie

Betrokkenen worden door de adviseur duurzame mobiliteit op hoogte gebracht van de status van de aanvraag.

Uitvoering

Wethouder De Vries is volgens het mandaatregister gemachtigd om de samenwerkingsovereenkomst te tekenen.

De uitvoering vindt plaats conform de planning in het projectvoorstel. De adviseur duurzame mobiliteit heeft zitting in de projectwerkgroep en stemt af met de collega's van economie, recreatie en toerisme en wijkregie.

Bijlagen

Bijlage 1: Projectvoorstel Regio Deal Regio Zwolle (5^e tranche)

Bijlage 2: Begroting Regio Deal Mobiliteitshubs

Bijlage 3: Samenwerkingsovereenkomst Mobiliteitshubs Buitengebied